

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1250/2024
11.07.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Драгане Бољевић, Весне Станковић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници из радног односа тужиља АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ... и ДД из ..., чији је пуномоћник Лазар Ћендић адвокат из ..., против туженог „Универзитетског клиничког центра Србије“ са седиштем у Београду, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4975/23 од 08.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 11.07.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4975/23 од 08.11.2023. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4975/23 од 08.11.2023. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1773/2021 од 10.05.2023. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе учињено поднеском тужиље од 22.11.2022. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља АА тражила да се обавезе тужени на исплату накнаде за исхрану у току рада, у новчаним износима наведеним у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља АА тражила да се обавезе тужени на исплату накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора, у новчаним износима наведеним у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да на име разлике између исплаћене плате и минималне зараде исплати тужиљи ББ новчане износе наведене у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља ББ тражила да се обавезе тужени на исплату накнаде за исхрану у току рада, у новчаним износима наведеним у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате. Ставом шестим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља ББ

тражила да се обавезе тужени на исплату накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора, у новчаним износима наведених у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате. Ставом седмим изреке, обавезан је тужени да на име разлике између минималне зараде и исплаћене плате исплати тужиљи ВВ новчане износе наведене у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате. Ставом осмим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља ВВ тражила да се обавезе тужени на исплату накнаде за исхрану у току рада, у новчаним износима наведеним у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате. Ставом деветим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља ВВ тражила да се обавезе тужени на исплату накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора, у новчаним износима наведеним у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате. Ставом десетим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља ГГ тражила да се обавезе тужени на исплату накнаде за исхрану у току рада, у новчаним износима наведеним у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате. Ставом једанаестим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља ГГ тражила да се обавезе тужени на исплату накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора, у новчаним износима наведеним у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате. Ставом дванаестим изреке, обавезан је тужени да на име разлике између минималне зараде и исплаћене плате исплати тужиљи ДД новчане износе наведене у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате. Ставом тринаестим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља ДД тражила да се обавезе тужени на исплату накнаде за исхрану у току рада, у новчаним износима наведеним у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате. Ставом четрнаестим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља ДД тражила да се обавезе тужени на исплату накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора, у новчаним износима наведеним у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означеног датума до исплате. Ставом петнаестим изреке, одбијен је предлог туженог да се у својству умешача на страни туженог позову Република Србија - Министарство финансија и Републички фонд за здравствено осигурање. Ставом шеснаестим изреке, обавезан је тужени да солидарно накнади тужиљама трошкове парничног поступка у износу од 257.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом седамнаестим изреке, тужиље су ослобођене обавезе плаћања судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4975/23 од 08.11.2023. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиља и туженог и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 1773/21 од 10.05.2023. године у првом, другом, трећем, четвртном, петом, шестом, седмом, осмом, деветом, десетом, једанаестом, дванаестом, тринаестом, четрнаестом и шеснаестом ставу изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиља за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је, због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка

(члан 16. став 2. ЗПП), благовремено изјавио ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

Тужиле су у одговору на ревизију предложиле да се иста одбаци као недозвољена.

По оцени Врховног суда, о посебној ревизији туженог у овом спору није потребно одлучивати ради новог тумачења права или уједначавања судске праксе.

Смисао одредбе члана 111. Закона о раду произлази из интереса запосленог, а право на минималну зараду има за циљ да обезбеди заштиту запосленог, ради задовољавања његових егзистенционалних и социјалних потреба. Минимална зарада је законски минимум и представља гарантовану вредност зараде која се исплаћује у висини коју надлежни орган утврди за месец за који се врши исплата. Република Србија је ратификовала Конвенцију Међународне организације рада број 131 о утврђивању минималних плата, с посебним освртом на земље у развоју (Закон о рафитикацији објављен је у „Службеном листу СФРЈ- Међународни уговори“ број 14/82) и тако се обавезала да ће установити систем минималних надница који обухвата све групе радника чији услови запослења захтевају њихову заштиту (члан 1. став 1). Према члану 2. став 2. наведене Конвенције, минималне наднице имају законску снагу и не могу се смањивати. Зато зарада која се остварује фактичким радом не може бити нижа од минималне зараде, као законског минимума који се обезбеђује запосленом и представља гарантовану вредност зараде која се исплаћује у висини коју надлежни орган утврди за месец за који се врши исплата.

Овакво тумачење материјалног права садржи и одлука Уставног суда Уж 8873/2014 од 29.09.2016. године којом је утврђено да је подносиоцима уставне жалбе - запосленима у јавној служби, повређено право на правично суђење зајемчено чланом 32. став 1. Устава Републике Србије, пошто су одбијени њихови захтеви за исплату разлике до минималне зараде са образложењем да се њихове плате утврђују по посебним прописима (Законом о платама у државним органима и јавним службама и Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама), због чега се не могу применити критеријуми који су прописани Законом о раду.

О посебној ревизији тужене није потребно одлучивати ни ради уједначавања судске праксе јер је у судским одлукама више година уназад изражен став да плате запослених у државним органима и јавним службама не могу бити мање од минималне зараде, као гарантованог минимума накнаде за рад у циљу задовољења егзистенционалних и социјалних потреба.

Ревизија предвиђена чланом 404. ЗПП може се изјавити само због погрешне примене материјалног права, па зато наводи ревидента о погрешној примени члана 16. став 2. ЗПП нису цењени приликом одлучивања о дозвољености његове посебне ревизије. Из истог разлога нису цењени ни ревизијски наводи да је у спорном периоду од априла до октобра 2018. године тужиле исплаћена минимална зарада, јер се на тај начин оспорава утврђено чињенично стање и налаз вештака да у утуженом периоду тужени није исплаћивао тужиле плату у висини минималне зараде.

Из наведених разлога, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

О дозвољености ревизије у споровима о новчаним потраживањима из радног односа одлучује се према вредности предмета спора побијаног дела, као у другим имовинско-правним споровима. Вредност предмета овог спора за сваку тужиљу у побијаном делу је очигледно нижа од вредности која је чланом 403. став 3. ЗПП прописана као меродавна за дозвољеност ревизије, због чега је на основу члана 413. тог закона одлучено као у другом ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић